

Voorkom muizenschade

Weet u dat één torenvalk in de broedtijd wel 30 muizen op een dag kan vangen? Dat is een welkome hulp om muizenschade te voorkomen. In de bietenteelt kunnen veldmuizen schade veroorzaken doordat ze bietenzaad eten. Hieronder staan vier preventieve maatregelen waarmee u de kans op muizenschade in de bietenteelt kunt verminderen.

1. Roofvogels en uilen bevorderen

Roofvogels en uilen zijn grote muizeneters: in volledig open gebied jagen de velduil en kiekendieven, vooral in de winter. Als er af en toe bomen of andere zitplaatsen zijn, komen ook de kerkuil, ransuil, buizerd en torenvalk voor. Deze kunnen ook op of rond het erf tot broeden komen en er jaarrond voorkomen. Voor de kerkuil kunt u een nestkast plaatsen in de schuur. Voor de torenvalk kunt u een paalkast op het erf plaatsen. Daarnaast zijn vooral de torenvalk en buizerd gebaat bij een zitstok, als er in het veld helemaal geen bomen of struiken als zitpost zijn. Meer informatie op pagina 2.

2. Grasranden kort de winter in

Muizen houden van wat langer gras, daar is meer te eten en zijn ze beter beschermd tegen vijanden. In normale muizenjaren is het voldoende in de herfst slootkanten kort te maaien. Als een plaag dreigt, is kort maaien in de zomer aan te bevelen. Echter daarmee maait u ook bloemen in de slootkant af die natuurlijke vijanden van bladluis aantrekken.

3. Een goed zaaibed

Als bietenzaden bloot komen te liggen is er grotere kans op muizenvraat. De kans op schade is het grootst op percelen waar ondiep of in een grof zaaibed is gezaaid, waar vroege zaai plaatsvindt, waar het zaad droog ligt of als de kieming traag is. Zodra het zaadje gekiemd is, treedt er geen schade meer op.

Voor zaaitips zie <http://www.irs.nl/alle/teelthandleiding/3.1.vroeg-of-laet-zaaien>

4. Alternatief voeren

Schade in suikerbieten is te beperken door een week voor het zaaien alternatief voer, zoals verhitte gerst, tarwe of zonnepitten aan te bieden. Op deze manier leren de muizen de voerplaatsen te vinden. Plaats het voer langs de randen van het perceel, onder bijvoorbeeld een dakpan, of onder dan wel in een pvc-pijp. Leg deze wel vast, zodat vogels het voer niet kunnen opvreten. Het is van belang om deze plaatsen regelmatig te controleren of er nog voldoende voer ligt. Eventueel kan het voer ook breedwerpig over het perceel worden gestrooid.

Zie ook <http://www.irs.nl/alle/teelthandleiding/10.9-overige-ziekten-en-plagen>

Meer informatie over muizen en roofvogels leest u op de volgende pagina

Zitpalen en nestkasten voor roofvogels en uilen

Zitpaal voor roofvogels

De eerste stap om uw bedrijf aantrekkelijker te maken voor torenvalk en kerkuil is een zitpaal aanbieden. Enkele palen verspreid langs de kavelrand helpen al. In open gebied is een paal van 1,5 m hoog en met een diameter van 5 cm al genoeg. Als er verspreid struiken staan, wil de vogel daar graag overheen kijken en is een paal die hier bovenuit komt beter. Een dwarslatje er bovenop maakt het de roofvogel nog gemakkelijker. Waar bomen aanwezig zijn voldoen deze al als natuurlijke zitpaal. Daarnaast kunt u torenvalk en kerkuil met nestkasten verleiden om op uw bedrijf te komen broeden. Dat kan een goede investering zijn om de muizenstand te onderdrukken.

Torenvalkenkast

De meest eenvoudige nestkast voor een torenvalk kan makkelijk gemaakt worden door een fruitkistje te voorzien van een lage opstaande rand aan de voorzijde. Een kast van stevig hout kan vele jaren meegaan, vooral als u hem lakt of verft. Een torenvalkenkast is 30 cm diep, 40 cm breed en 30 cm hoog.

Plaats de kast aan de wand van een grote schuur, op een paal of in een hoge boom met weinig lage takken. Plaats de kast minimaal 4 meter hoog, richt de opening bij voorkeur op een vrij uitzicht en naar het oosten.

Meer informatie over de torenvalk kunt u vinden op

http://www.vogelbescherming.nl/vogels_kijken/vogelgids/zoekresultaat/detailpagina/q/vogel/226

Kerkuilenkast

Voor kerkuilen is een nestkast nodig die in de schuur wordt geplaatst. Bij een volledig gesloten schuur moet de vogel uiteraard ook een vliegopening naar buiten hebben. Er zijn lokale vogelwerkgroepen die graag kerkuilenkasten maken en bij u plaatsen.

<http://www.landschapsbeheerzeeland.nl/projecten/ruimte-voor-plant-en-dier/project/kerkuil/27>

Meer maatregelen op het erf

Tipkaarten met meer maatregelen op erf voor vogels en andere nuttige dieren kunt u vinden via

<http://www.clm.nl/thema-s/natuur-landschap/tipkaarten-meer-leven-in-de-akkerbouw>

Een uitgebreid onderzoek naar de muizenplaag in 2014-2015 kunt u vinden op

<http://www.altwym.nl/nl.php/news/terugkerende-muizenplagen-in-nederland/>